Projecte NATURABEGUR.

Millora de l'estat de conservació i la biodiversitat de l'espai natural maritimoterrestre de les Muntanyes de Begur

NATURABEGUR fomenta la jardineria sostenible

Jardins que cuiden la biodiversitat: evitem les plantes invasores

El jardí també forma part del territori. Les plantes que triem per decorar patis, terrasses i jardins poden ajudar a conservar la biodiversitat local o, si s'escampen fora dels espais enjardinats, poden convertir-se en una amenaça per als hàbitats naturals.

Amb petites decisions podem marcar la diferència: escollir espècies adequades al clima, consumir menys aigua, evitar productes químics innecessaris i no plantar espècies exòtiques invasores.

Per què cal evitar les plantes invasores?

Algunes plantes ornamentals poden escapar del jardí, arrelar en espais naturals i estendre's ràpidament. Quan competeixen amb la flora autòctona, poden reduir la biodiversitat, alterar els hàbitats i transformar el paisatge.

Un projecte de: BIOSFERA EDUCACIÓ AMBIENTAL CONSERVACIÓ RECERCA

Finançat a càrrec del Fons del Patrimoni Natural

Amb el suport de: Generalitat de Catalunya

El Govern de Tothom

Què és la jardineria sostenible?

És una manera de dissenyar i mantenir els espais verds tenint en compte el clima, el sòl, l'aigua i la biodiversitat del lloc. No es tracta només de tenir un jardí bonic, sinó de fer que sigui més resilient, eficient i respectuós amb l'entorn.

- **Prioritza plantes autòctones** o adaptades al clima mediterrani, que acostumen a necessitar menys aigua un cop establertes.
- **Agrupa les plantes segons les seves necessitats de reg** i evita el malbaratament d'aigua.
- **Cobreix el sòl amb encoixinat orgànic** per conservar la humitat i limitar les males herbes.
- **Afavoreix la biodiversitat** amb plantes que ofereixin aliment i refugi als pol·linitzadors i a la fauna auxiliar.
- **Evita l'ús preventiu de pesticides i fertilitzants químics**; aplica alternatives de baix impacte quan calgui.

Plantes invasores: millor no plantar-les

En jardins de la Costa Brava, **algunes plantes ornamentals poden expandir-se** més enllà dels espais enjardinats. Entre les espècies invasores que poden trobar-se en entorns mediterranis hi ha:

Espècie	Què cal tenir en compte
Ungla de gat (*Carpobrotus* spp.)	Planta entapissant que pot formar catifes denses i desplaçar la vegetació autòctona, especialment en zones litorals.
Figuera de moro (*Opuntia* spp.)	Cactàcia amb punxes que pot colonitzar espais oberts. La manipulació requereix precaució.
Atzavara (*Agave americana*)	Planta ornamental robusta que pot establir-se en espais naturals i competir amb la vegetació local.

***Important:** Abans de comprar o plantar, consulta fonts oficials i evita adquirir o alliberar espècies amb potencial invasor.

Alternatives i bones pràctiques

- **Tria espècies autòctones** pròpies de la zona i compra-les en vivers de confiança.
- Pregunta al viver per **plantes de baix consum d'aigua** i adequades a l'exposició solar del jardí.
- **No aboquis restes** de poda, fragments de plantes ni terra de testos a rieres, solars, dunes o espais naturals.
- **Gestiona les restes vegetals de manera adequada**: algunes espècies poden rebrotar a partir de fragments o llavors.
- Si detectes una **planta invasora, evita escampar-la** i informa't sobre el mètode correcte de retirada abans d'actuar.
- **Neteja les eines** i revisa el material vegetal per evitar transportar llavors o fragments d'una zona a una altra.

ABANS DE PLANTAR, PENSA EN EL QUE POT PASSAR DEMÀ

Una planta adequada al teu jardí pot ajudar a estalviar aigua i mantenir la biodiversitat. Una planta invasora, en canvi, pot acabar afectant els espais naturals del nostre entorn.

NATURABEGUR: també podem actuar des de casa

El projecte NATURABEGUR treballa per millorar l'estat de conservació i la biodiversitat de les Muntanyes de Begur, entre altres accions, mitjançant la retirada de plantes exòtiques invasores, la restauració d'hàbitats i la participació ciutadana. Les bones pràctiques als jardins particulars complementen aquest esforç i ajuden a reduir el risc que aquestes plantes s'escampin al medi natural.

El teu jardí pot ser part de la solució. Tria amb criteri, planta de manera responsable i comparteix aquests consells amb veïns i veïnes.

NOTICIES NATURABEGUR

Una guia per fer jardins més sostenibles

La Guia de jardineria sostenible a l'espai natural Muntanyes de Begur, sense plantes invasores, és una **eina pràctica per a particulars i professionals**. Ajuda a escollir plantes autòctones o no invasores adaptades al clima mediterrani, amb menys necessitats d'aigua, i ofereix orientacions per gestionar les restes vegetals i prevenir la dispersió d'espècies problemàtiques. La **guia també promou la substitució progressiva de plantes invasores per alternatives més adequades al territori.**

POTS DESCARREGAR-TE LA GUIA EN EL SEGÜENT ENLLAÇ:
https://www.biosferaeduca.com/naturabegur/wp-content/uploads/2026/03/Guia-jardineria-sostenible.pdf

Cases amb jardí: què ens diu la campanya?

La campanya «**Arrenca les plantes invasores del teu jardí**» va prospectar més de 1.000 habitatges de l'entorn de les Muntanyes de Begur. En **el 80,3 % dels habitatges s'hi va detectar almenys una espècie exòtica invasora**, amb una superfície inventariada de 12.836 m²; més de 4.400 m² es troben dins de l'espai natural protegit. A més, es van **observar indicis de dispersió fora dels jardins en 404 habitatges amb presència d'invasores (61,2 %).**

L'informe destaca que *Pittosporum tobira* i *Carpobrotus edulis* concentren conjuntament el 70,7 % de la superfície invasora detectada. Les dades reforcen la importància de triar bé les plantes, evitar-ne la propagació i gestionar correctament les restes de poda. La campanya també va treballar amb professionals de la jardineria i tècnics municipals per promoure alternatives adaptades al clima mediterrani. Els resultats descriuen els habitatges prospectats, no tots els habitatges dels municipis.

Implicació i Finançament

Aquest conjunt d'accions busca generar eines de gestió a llarg termini i fomentar la implicació de la població local amb el seu entorn.

"El projecte NATURABEGUR ha rebut el finançament de la Generalitat de Catalunya, a càrrec del Fons del Patrimoni Natural, en el marc de la Convocatòria de subvencions a entitats ambientals sense ànim de lucre de Catalunya per al finançament de projectes que millorin l'estat de conservació del patrimoni natural i la biodiversitat en els espais naturals protegits en col·laboració amb els ens locals"

Recull de fotografies

Per a més informació: *Tlf.*: 617665909 *e-mail*: biosferaeduca@gmail.com